

LAW FIRM ■ ADVOKATŲ KONTORA

SUTKIENĖ, PILKAUSKAS IR PARTNERIAI

TEISĖS AKTŲ APŽVALGA

2005 m. gruodžio mėn. Nr. 23

ŠIAME NUMERYJE:

- **LR teisės aktai**
 - Bankai
 - Darbo teisė
 - Elektroniniai ryšiai
 - Mokesčių teisė
 - Nekilnojamasis turtas
 - Statybos teisė
 - Tabako kontrolė
- **Europos Sąjungos teisės naujienos**
 - Alkoholis
 - Bendrovių teisė
 - Darbo teisė
 - Ekologiški maisto produktai
 - Transportas
 - Televizija
 - Tarptautinė privatinė teisė
- **Aktualūs teisės aktų projektai**
 - Bankai

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖS AKTAI

BANKAI

Naujųjų bankų veikla

Remiantis 2005 gruodžio mėnesio Lietuvos Banko pranešimais, Lietuvos Respublikoje ketina pradėti teikti finansines paslaugas dar du Europos Sąjungos valstybėse narėse licencijuoti bankai: Deutsche Postbank AG bei Aareal Bank AG (Vokietija), taip pat Europos ekonominės erdvės valstybėje licencijuotas bankas Landsbanki Ķslands hf. (Islandija).

DARBO TEISĖ

Priimtas Darbo kodekso papildymo įstatymas

Lietuvos Respublikos Seimas 2005 m. gruodžio 20 d. priėmė Lietuvos Respublikos darbo kodekso papildymo 162¹ straipsniu įstatymą Nr. X-458 (Žin., 2005, Nr. 149-5422). Naujasis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 162¹ straipsnis numato, kad poilsio dienos (bendru atveju šeštadienis ir sekmadienis), sutampančios su švenčių dienomis (sausio 1-ąja - Naujųjų metų diena, vasario 16-ąja - Lietuvos valstybės atkūrimo diena, kovo 11-ąja - Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena ir t.t.), perkeliamos į artimiausią po jų einančią darbo dieną. Kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatyta kitokia su švenčių dienomis sutampančių poilsio dienų perkėlimo tvarka.

Priimtas Vyriausybės nutarimas dėl poilsio dienų perkėlimo 2006 m.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. 1413 (Žin., 2005., Nr. 151-5554) buvo perkeltos poilsio dienos įmonėse, įstaigose ir organizacijose, finansuojamose iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, 2006 metais:

- iš vasario 11 d., šeštadienio, į vasario 17 d., penktadienį;
- iš liepos 1 d., šeštadienio, į liepos 7 d., penktadienį;
- iš rugpjūčio 19 d., šeštadienio, į rugpjūčio 14 d., pirmadienį.

Šias nuostatas dėl poilsio dienų perkėlimo rekomenduojama taikyti ir kitoms įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms.

ELEKTRONINIAI RYŠIAI

Įsigaliojo Elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklės

2006 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektroninių ryšių paslaugų teikimo taisyklės (Žin., 2005, Nr. 152-5627) (toliau -

Taisyklės), patvirtintos Ryšių reguliavimo tarnybos. Minėtos Taisyklės parengtos vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio nuostatomis, nustatančiomis, jog elektroninių ryšių teikimo sutartis yra viešoji sutartis, taigi gali būti sudaroma tik pagal valstybės institucijų nustatytas taisykles. Taisyklės nustato elektroninių ryšių paslaugų, įskaitant prisijungimą prie viešojo telefono ryšio tinklo, teikiamų galutiniams paslaugų gavėjams teikimo tvarką ir sąlygas, sutarties turinio nuostatas bei atsiskaitymo už suteiktas paslaugas tvarką. Detaliai nurodytos privalomosios su paslaugų gavėjais sudaromų sutarčių nuostatos leis pastariesiems lengviau apsispręsti dėl paslaugų kokybės, kainos ir teikimo tvarkos. Pažymėtina, kad Taisyklėse įtvirtinama abonentų teisė atsakyti neterminuotos sutarties ar laikinai atsakyti teikiamų elektroninių ryšių paslaugų. Paslaugų teikėjai įpareigojami imtis visų priemonių, kad elektroninių ryšių paslaugų vartotojai negautų elektroninio pašto pranešimų, siunčiamų tiesioginės rinkodaros tikslu (vadinamojo – *spam mail*), be išankstinio vartotojo sutikimo.

MOKESČIŲ TEISĖ

Pakeistas Žemės mokesčio įstatymas

Gruodžio 22 d. buvo papildyti Žemės mokesčio įstatymo 6, 11 straipsniai (Žin., 2005, Nr. 153-5640). Pakeitimai įsigaliojo 2006 sausio 1 d. Nuo šios datos, kai žemės savininkai turi teisę į žemės mokesčio lengvatą ir turi ne vieną žemės sklypą, taikoma didžiausia lengvata vienam žemės sklypui. Be to, nuo žemės mokesčio atleidžiami žemės savininkai, kurių mokėtinas žemės mokestis (už visus nuosavybės teise priklausiančius žemės sklypus) neviršija 5 litų.

Taip pat pakeistas ir 11 straipsnis, anksčiau nurodęs, kad žemės mokesčio apskaičiavimo ir sumokėjimo terminą nustato vietos savivaldos vykdomosios institucijos. Nuo šiol įstatymas tiesiogiai reglamentuoja, kad žemės mokestį apskaičiuoja ir žemės mokesčio deklaraciją žemės mokesčio mokėtojams pateikia teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos iki kalendorinių metų spalio 1 dienos, o žemės mokestis sumokamas iki kalendorinių metų lapkričio 1 dienos.

Pakeistas Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas

Sausio 1 d. dieną įsigaliojo Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2 straipsnio pakeitimas (Žin., 2005, Nr. 153-5636), kuriuo kečiamas pajamų sąvokos apibrėžimas, jį suderinant su Pelno mokesčio įstatymo pakeitimais.

Gruodžio 15 d. Seimas priėmė 6, 17 ir 21 straipsnių pakeitimus, su kuriais galima susipažinti Valstybės žiniose (Žin., 2005, Nr. 153-5634). Pakeitimai susiję su gyventojų sudaromomis gyvybės draudimo sutartimis. Pakeitimai įsigaliojo nuo 2005 m. gruodžio 31 d.

Priimti Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai

Gruodžio 20 d. buvo priimti Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai (Žin., 2005, Nr. 153-5635), kurie įsigaliojo nuo šių metų sausio 1 d. Įstatymas papildytas "prestižo" ir "neigiamo prestižo sąvokomis". Šios nuostatos taikomos apskaičiuojant 2006 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną. Neigiamas prestižas priskiriamas pajamoms jo įsigijimo momentu,

išskyrus atvejį, kai siekiant valdyti kito vieneto grynąjį turtą ir veiklą išsigyjamos jo akcijos, o įsigijimo momentu nustatytas neigiamas prestižas, į buhalterinę apskaitą įtrauktas atskirai nuo kito turto. Tokiu atveju jis pajamoms priskiriamas vėlesniu šių vienetų reorganizavimo ar perleidimo, jei tai bus atliekama, momentu.

Papildyta ir mokesčio bazės samprata. Įvestas pakeitimas, kad Vieneto mokesčio bazė taip pat yra (1) gauta parama, panaudota ne pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme nustatytą paramos paskirtį; (2) iš vieno paramos teikėjo per mokesčio laikotarpį grynais pinigais gautos paramos dalis, viršijanti 250 minimalių gyvenimo lygių dydžio sumą. Tokios pajamos apmokestinamos be atskaitymų, taikant 15 procentų mokesčio tarifą.

Taip pat įvesta pakeitimų, susijusių su Europos bendrove ir Europos kooperatine bendrove. Atitinkamai, atsižvelgiant į aptartus pakeitimus, pakeistos ir kitos įstatymo nuostatos.

Ratifikuota Lietuvos ir Estijos dvišalė sutartis

Gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos Seimas ratifikavo 2004 m. spalio 21 d. Liuksemburge pasirašytą Lietuvos Respublikos ir Estijos Respublikos sutartį dėl pajamų bei kapitalo dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo prevencijos.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai ir pastatų energinio naudingumo sertifikavimas

Lietuvos Respublikos Seimas 2005 m. lapkričio 17 d. priėmė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio bei priedo papildymo ir įstatymo papildymo 43-1 straipsniu įstatymą Nr. X-404 (Žin., 2005, Nr. 143-5175). Šiais pakeitimais įgyvendinami 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/91/EB dėl pastatų energinio naudingumo reikalavimai. Pakeitimai įsigaliojo 2006 m. sausio 4 d.

Minimalūs privalomi pastatų energinio naudingumo reikalavimai ir pastatų energinio naudingumo sertifikavimo tvarka ir sąlygos nustatytos Statybos techniniame reglamente STR 2.01.09:2005, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-624 (Žin., 2005, Nr. 151-5568).

Vadovaujantis naująja Statybos įstatymo redakcija, minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai privalomi:

- naujai statomiems pastatams;
- rekonstruojamiems ar kapitališkai remontuojamiems pastatams, kurių bendras naudingasis vidaus patalpų plotas didesnis kaip 1000 kvadratinų metrų ir kurių rekonstravimo ar kapitalinio remonto metu atliekamų darbų, susijusių su pastato energinio efektyvumo pagerinimu, kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato vertės, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, vertės (šio punkto reikalavimai taikomi tiek, kiek tai techniškai, funkciniu požiūriu ir ekonomiškai įmanoma).

Minimalūs privalomi pastatų energinio naudingumo reikalavimai nenustatomi (i) pastatams, kurie yra kultūros

paveldo statiniai, jeigu laikantis reikalavimų nepageidautinai pakistų charakteringos jų savybės ar išvaizda, (ii) maldos namų ir kitokios religinės veiklos pastatams (iii) laikiniams pastatams, skirtiems naudoti ne ilgiau kaip 2 metus, (iv) nedaug energijos sunaudojantiems gamybos ir pramonės, sandėliavimo paskirties bei žemės ūkiui tvarkyti skirtiems negyvenamiesiems pastatams, (v) atskirai stovintiems pastatams, kurių bendras naudingasis vidaus patalpų plotas ne didesnis kaip 50 kvadratinų metrų, (vi) poilsio paskirties, sodų paskirties pastatams, naudojamiems ne ilgiau kaip keturis mėnesius per metus, (vii) nešildomiems pastatams.

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimas privalomas statant, parduodant ar išnuomojant pastatus, o taip pat didesniems kaip 1000 kvadratinų metrų naudingojo vidaus patalpų ploto viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, gydymo ir poilsio paskirties pastatams. Nurodytais atvejais, pastatai sertifikuojami nuo 2009 m. sausio 1 d., išskyrus naujai statomus pastatus, kurie privalo būti sertifikuojami nuo 2007 m. sausio 1 d.

Patvirtintos nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugos sutarčių sudarymo taisyklės

Lietuvos Respublikos aplinkos kultūros ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. IV-627 (Žin., 2005, Nr. 144-5261) buvo patvirtintos nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugos sutarčių sudarymo taisyklės (toliau atitinkamai – „Sutartys“ ir „Taisyklės“).

Taisyklės priimtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 2004, Nr. 153-5571) 16 straipsniu, kuris numato, kad Sutartimis yra nustatomi statinių servitutai ir įteisinami kiti kultūros paveldo objektų ir vietovių paveldosaugos reikalavimai. Taisyklės nustato subjektus, galinčius sudaryti Sutartis, Sutarčių turinį, registravimo ir galiojimo reikalavimus. Taisyklės yra privalomos visiems Sutartis sudarantiems juridiniams ir fiziniams asmenims, tačiau Taisyklės netaikomos, sudarant saugomų vietovių apsaugos sutartis su žemės, miško ir vandens telkinių savininkais ir naudotojais, kurių žemė, miškas ar vandens telkinys yra saugomoje vietovėje (kultūriniame rezervate ar kultūriniame draustinyje, istoriniame nacionaliniame ar istoriniame regioniniame parke).

Sutartis su saugomų kultūros paveldo objektų valdytojais ir su šių objektų teritorijose ir apsaugos zonose esančių sklypų ar nekilnojamųjų daiktų valdytojais gali sudaryti vienas iš šių subjektų: (i) Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, (ii) savivaldybės paveldosaugos padaliniai ir (iii) fondai ar kitos viešosios įstaigos, kurių funkcija yra kultūros paveldo apsauga. Sutartys registruojamos Nekilnojamojo turto registre per 5 darbo dienas nuo Sutarties pasirašymo dienos, keičiantis valdytojui, Sutartyje surašyti paveldosaugos reikalavimai pereina kartu su kultūros paveldo objektu naujam valdytojui.

Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos ir savivaldybių paveldosaugos padalinių su valstybės ar savivaldybių saugomų kultūros paveldo objektų valdytojais sudarytos Sutartys galioja iki tol, kol priimamas kultūros paveldo objekto skelbimo saugomu aktą naikinantis sprendimas.

STATYBOS TEISĖ

Patvirtintas naujas statybos techninis reglamentas STR 1.07.02:2005 „Žemės darbai“

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-629 (Žin., 2005, Nr. 151-5569) buvo patvirtintas naujas statybos techninis reglamentas STR 1.07.02:2005 „Žemės darbai“ (toliau – Reglamentas) pakeitęs iki tol galiojusį statybos techninį reglamentą STR 1.07.02:1999 „Žemės darbai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 288 „Dėl STR 1.07.02:1999 „Žemės darbai“ patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 79-2348).

Įsigaliojus naujam Reglamentui, buvo supaprastinta žemės darbų vykdymo tvarka, nebeliko iki tol galiojusio reikalavimo gauti atskirą leidimą žemės darbams. Pagal naująjį Reglamentą, subjektui, vykdančiam žemės darbus, pakaks statybos leidimo, išduoto statiniui, kurį statant (remontuojant) atliekami žemės darbai.

TABAKO KONTROLĖ

Priimtas Tabako kontrolės įstatymo pakeitimas

2005 m. lapkričio 15 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo 2, 4, 5, 6, 8, 14, 17, 18 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2005, Nr. 142-5105), keičiantis atitinkamas Lietuvos Respublikos tabako kontrolės įstatymo (Žin., 2003, Nr. 117-5317) normas (toliau – Įstatymas). Pakeitimai įsigaliojo 2005 m. gruodžio 3 d.

Buvo patikslintos Įstatymo normos, apibrėžiančios importo ir įvežimo sąvokas, atsižvelgiant į pagal Europos ekonominės erdvės susitarimo bei 1995 m. gruodžio 22 d. Europos Bendrijos – Turkijos Asociacijos Tarybos sprendimo Nr. 1/95 dėl Muitų sąjungos galutinės fazės įgyvendinimo 5, 7 ir 66 straipsnių nuostatas, kurios užtikrina laisvo prekių judėjimo ir abipusio pripažinimo principų taikymą Europos ekonominės erdvės susitarimą pasirašiusiose valstybėse ir Turkijoje teisėtai pagamintų ir (ar) parduodamų tabako gaminių atžvilgiu. Pagal iki pakeitimų galiojusios Įstatymo redakcijos nuostatas, laisvas tabako gaminių judėjimas Lietuvos Respublikoje buvo garantuojamas ir abipusio pripažinimo principas taikomas tik Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėtai pagamintiems ir/ar parduodamiems tabako gaminiams. Pagal naująjį Įstatymo redakciją, laisvas tabako gaminių judėjimas Lietuvos Respublikoje bus garantuojamas ir abipusio pripažinimo principas, taikomas visiems Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Turkijoje, o taip pat Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėse, pasirašiusiose Europos ekonominės erdvės susitarimą (Islandijoje, Lichtenšteine, Norvegijoje), teisėtai pagamintiems ir/ar parduodamiems tabako gaminiams.

Taip pat buvo patikslintas draudimas pateikti informaciją apie tabako gaminius tabako gaminių prekybos vietose (Įstatymo 17 str. 3 dalis). Įsigaliojusios Įstatymo pataisos nustato, kad informaciją apie tabako gaminius (taip pat ir tabako gaminių prekės ženklą) galima pateikti tik ant tabako gaminiams išdėstyti skirtos prekybos įrangos. Šis formuluotės patikslinimas turėtų padaryti aiškesnį taikymą ir Įstatymo 17 str. 5 dalies, kuri nustato, kad informaciją (numatyta

įstatymo 17 str. 3 dalyje) apie tabako gaminius leidžiama pateikti tik kartu su išdėstytais tabako gaminiais. Tačiau reikia pažymėti, kad minėto straipsnio nuostatos, leidžiančios ant tabako gaminiams išdėstyti skirtos prekybos įrangos pateikti tabako gaminiams žymėti skirtą prekės ženklą, galioja tik iki 2008 m. gruodžio 31 d., vėliau tabako gaminiams žymėti skirtos prekės ženklo naudojimas ant tabako gaminiams išdėstyti skirtos prekybos įrangos bus draudžiamas.

Patikslintas ir Įstatymo 18 straipsnis, nustatantis draudimus, susijusius su tabako gaminių įsigijimu ir platinimu. Iki Įstatymo pakeitimų įsigaliojimo buvusi minėto straipsnio formuluotė draudimus nemokamai teikti (platinti) tabako gaminius, parduoti tabako gaminius, sudėtus į rinkinį su kitomis prekėmis, parduoti kitus (ne tabako) gaminius, pažymėtus tabako gaminių prekių ženklais, siejo su tabako vartojimo skatinimu; naujojoje Įstatymo 18 str. redakcijoje visi šie veiksmai vienareikšmiškai nurodomi kaip draudžiami, nesiejant jų su tabako gaminių vartojimo skatinimu.

EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS NAUJIENOS

ALKOHOLIS

Priimtas pasiūlymas dėl teisės aktų, taikomų spiritiniams gėrimams, pakeitimų

Komisija priėmė pasiūlymą dėl ES teisės aktų, taikomų spiritiniams gėrimams, pakeitimų. Pasiūlymu siekiama suderinti reglamentus su PPO reikalavimais, įskaitant TRIPS, apibrėžti kriterijus, pagal kuriuos pripažįstamos naujos geografinės nuorodos; pradėti vykdyti išsamiai apibrėžtą spiritinių gėrimų politiką, grindžiamą trimis produkto kategorijomis, kurios glaudžiai susijusios su dabartinėmis produkto apibrėžtimis; reglamentus suderinti su naujais techniniais reikalavimais.

BENDROVIŲ TEISĖ

Priimtas preliminarus nutarimas byloje dėl įmonių susijungimo

Gruodžio 25 d. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas priėmė preliminarų nutarimą *SEVIC Systems AG* byloje (C-411/03), kurioje siekė susijungti Vokietijos ir Liuksemburgo įmonės, ir Vokietijos institucijos atsakė registruoti tokį susijungimą. Šalims užginčijus tokį sprendimą, buvo kreiptasi dėl preliminarus nutarimo. Teismas pasisakė, kad vienos valstybės ribas peržengiantys susijungimai patenka į įsisteigimo laisvės sąvoką, todėl negali būti ribojami.

Pasak Teismo, skirtingas vienos valstybės įmonių ir skirtingų valstybių įmonių susijungimų traktavimas sudaro įsisteigimo laisvės ribojimą ir gali būti leidžiamas tik siekiant teisėto tikslo suderinamo su EB Sutartimi, bei pateisinamas imperatyviomis viešosios tvarkos priežastimis, tokiomis kaip kreditorių apsauga, smulkiųjų akcininkų ar darbuotojų interesų apsauga, užtikrinant finansinės priežiūros efektyvumą, ir komercinių sandorių sąžiningumą.

DARBO TEISĖ

Priimtas preliminarus nutarimas byloje dėl darbo laiko apskaitos

Gruodžio 1 d. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas priėmė preliminarų nutarimą *Dellas and Others v Premier ministre and Others* byloje (C-14/04), kuriame toliau aiškinama Darbo laiko direktyva. Teismas konstatavo, kad mokytojo naktinio budėjimo darbas neįgalijų pensione, kuomet darbuotojas gali būti iškviestas, turi būti visas įskaitomas į darbo laiką, nepriklausomai, kiek konkrečiai laiko truko iškvietimas.

Teismas jau anksčiau yra pasisakęs, kad budėjimas, kai darbuotojas turi būti pasiruošęs iškviestimui (greitųjų pagalbų gydytojų, seselių, avarinių pagalbų tarnautojų, gaisrininkų), privalo visas būti įskaitomas į darbo laiką.

EKOLOGIŠKI MAISTO PRODUKTAI

Priimtas naujas pasiūlymas dėl ekologiškų maisto produktų reglamento

Gruodžio 21 d. Komisija priėmė naują reglamento pasiūlymą dėl ekologiškų maisto produktų. Reglamentu bus nustatytas privalomas ženklavimas ekologiniu ES ženklu arba, jeigu jis nenaudojamas, stilizuota etikete su užrašu „ekologiškas ES produktas“. Kad būtų galima taip ženklinėti, ekologiški turės būti ne mažiau kaip 95 procentai galutinio produkto. Ženklinėti etiketėmis šiuo užrašu nebus galima produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų (GMO), išskyrus tuos produktus, kurių sudėtyje yra ne daugiau kaip 0,9 procento GMO, patekusių atsitiktinai užteršus. Bus leidžiama importuoti ekologiškus produktus, jeigu jie atitinka ES standartus arba įvežami iš kilmės šalies, teikiančios lygiavertes ekologiškumo garantijas. Naująjį reglamentą siūloma pradėti taikyti nuo 2009 m. sausio 1 d.

TRANSPORTAS

Pristatytas direktyvos projektas, kuriuo siekiama prisidėti prie ekologiškų transporto priemonių rinkos kūrimo

Gruodžio 21 d. Komisija pristatė direktyvos projektą, kuriuo siekiama prisidėti prie ekologiškų transporto priemonių rinkos kūrimo, kad būtų sumažinta transporto sektoriaus sukeliama tarša. Direktyvoje numatyta, kad 25 % per metus viešųjų administravimų įstaigų (valstybinio ar vietos savivaldos pavaldumo, privataus kapitalo organizacijų, viešųjų įstaigų ir paslaugų teikėjų, su valstybinėmis institucijomis sudariusių susisiekimo paslaugų sutartis) naujai įsigyjamų (perkant arba įsigyjant išperkamosios nuomos būdu) sunkiasvorių transporto priemonių (kurių bendroji masė yra didesnė nei 3,5 t.) privalės būti ekologiškesni automobiliai, kaip numatyta Europiniame veikimo standarte (EEV). Prie sunkiasvorių transporto priemonių priskiriami autobusai ir dauguma specialiosios paskirties transporto priemonių, kaip antai šiukšlių išvežimo sunkvežimiai. Reikalavimas įsigyti ekologiškas transporto priemones iš pradžių bus taikomas tik tokių kategorijų transporto priemonėms, kurių valstybinės įstaigos įsigyja

daugiausia (apie 6 % įsigyjant sunkvežimius ir apie trečdalis – autobusus).

TELEVIZIJA

Komisija pasiūlė atnaujinti 1989 m. ES direktyvą „Televizija be sienų“

Gruodžio 13 d. Komisija pasiūlė atnaujinti 1989 m. ES direktyvą „Televizija be sienų“. Pasiūlymu siekiama sumažinti reguliavimo našta Europos TV bei su televizija susijusių paslaugų teikėjams ir lanksčiau finansuoti audiovizualinių paslaugų turinį, panaudojant naujas reklamos formas.

Pasiūlymu numatyta sukurti vienodas sąlygas visoms bendrovėms, teikiančioms su televizija susijusias paslaugas, nesvarbu, kokiomis technologijomis jos naudojasi (pavyzdžiui, transliavimas, didelės spartos plačioji dažnių juosta, trečiosios kartos mobilieji telefonai). Komisija siūlo pakeisti skirtingas nacionalines taisykles dėl nepilnamečių apsaugos, rasinės neapykantos kurstymo ir paslėptos reklamos esminiu visoje ES taikomu būtiniausių standartu, skirtu audiovizualinėms paslaugoms pagal poreiklavimą.

Įvedama pakeitimų ir dėl reklamos. Ateityje transliuotojai galės pasirinkti tinkamiausią momentą reklamai į programą įterpti, o ne privalės, kaip dabar, užtikrinti bent 20 min. tarpus tarp reklamos intarpų. Tačiau nebus leidžiama ilginti reklamai skirto laiko, nes Komisija siūlo išlaikyti dabartinį 12 min. per valandą apribojimą. Naująją direktyva bus remiamos naujos reklamos formos, pavyzdžiui, ekrano skaidymas, virtuali ir interaktyvi reklama.

TARPTAUTINĖ PRIVATINĖ TEISĖ

Priimti du pasiūlymai dėl reglamentų

Gruodžio 21 d. Komisija priėmė du pasiūlymus dėl reglamentų tarptautinės privatinės teisės srityje. Vienas jų siekia palengvinti išlaikymo bylų sprendimų vykdymą ES, kitas – modernizuoti taisykles, nustatančias teisę, taikytiną sutartinėms prievolėms (Romos I).

Pirmasis reglamentas nustatys, kad priėmus sprendimą dėl išlaikymo priteisimo, šis automatiškai būtų pripažintas visose ES valstybėse be formalumų. Kreditoriui taip pat bus suteikta pagalba išieškant išlaikymą, kas šiuo metu neįmanoma.

Antrasis pasiūlymas siekia modernizuoti 1980 m. Romos konvenciją, kuri jau harmonizuoja taisykles dėl teisės, taikytinos sutartinėms prievolėms. Tobulinama dauguma

taisyklių dėl individų ir įmonių sudaromų sutarčių, tokių kaip vartojimo sutartys, darbo, nuomos, vežimo, kreditų, distribucijos sutartys ir pan. Reglamento tikslas – sukurti vieningas valstybių taikomas taisykles, nustatant, kokios valstybės teisė turi būti taikoma ginče, kas palengvintų ir sprendimų pripažinimą.

AKTUALŪS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

BANKAI

Parengtas Bankų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas

Gruodžio 15 d. buvo pateiktas Bankų įstatymo 52 ir 53 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dabartinis Lietuvos Respublikos Bankų įstatymo 52 str. numato vidinio skolinimo apribojimus bankams. Apribojimas taikomas skolinant banko vadovams ir su banko vadovais artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais, susijusiems asmenims. Įstatymo 53 str. numato skolinimo apribojimus su banku susijusiems asmenims bei tam tikrais atvejais ir su šiais asmenimis artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susijusiems asmenims. Lietuvos Respublikos Bankų įstatyme naudojama „artimos giminystės taip pat svainystės ryšiais susijusių asmenų“ sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos Finansų įstaigų įstatyme. Pagal šio įstatymo 2 str. 3 dalį, artimos giminystės, taip pat svainystės ryšiais susijusias asmenimis yra laikomi asmuo ir jo sutuoktinis, jų vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), seneliai, vaikaičiai, taip pat šio asmens ir jo sutuoktinio broliai (įbroliai), seserys (įseserės) ir šių brolių (įbrolių) bei seserų (įseserių) sutuoktiniai, taip pat asmenys, įregistravę partnerystę įstatymų nustatyta tvarka.

Projekte siūloma iš Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymo 2 str. 2 d., 39 d. 2 p., 32 str. 1 d. 1 ir 2 p. bei Lietuvos Respublikos Bankų įstatymo 52 str. 1 d. ir 53 str. 1 d. 3 ir 4 punktų išbraukti žodžius „svainystės“, o tai pat Lietuvos Respublikos Finansų įstaigų įstatymo 2 str. 2 d. susiaurinti artimos giminystės sąvoką nustatant, kad „Artimos giminystės ryšiais susiję asmenys - asmuo ir jo sutuoktinis, o taip pat jų nepilnamečiai vaikai (įvaikiai)“.

Pakeitimas motyvuojamas asmens duomenų apsauga ir problemomis, atsirandančiomis nustatant tarpusavyje susijusių klientų grupę. Priėmus šį pakeitimą, būtų susiaurinta grupė asmenų, kuriems taikomi vidinio skolinimosi apribojimai.

Ši teisės aktų apžvalga yra tik informacinio pobūdžio ir pilnai neatspindi visų teisinio reglamentavimo aspektų. Dėl išsamios konsultacijos teisiniais klausimais prašome kreiptis į mūsų kontorą telefonais: (85) 251 44 44, (85) 251 44 45.